

**ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)**

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____

**Виконавчий комітет
Пирятинської міської ради
Полтавської області**

вул. Соборна, 42, м. Пирятин,
Полтавська область, 37000

office@pyryatyn-mrada.gov.ua

Щодо проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику) опрацювала проект рішення виконавчого комітету Пирятинської міської ради Полтавської області «Про затвердження Порядку функціонування місць поховань на території Пирятинської міської територіальної громади» (далі – проект рішення), а також документи, надані до нього листом Виконавчого комітету Пирятинської міської ради Полтавської області від 24.12.2024 № 02-216/992, та повідомляє.

За результатами опрацювання надаємо пропозиції щодо удосконалення проекту рішення відповідно до визначених Законом про регуляторну політику принципів адекватності, доцільності, збалансованості та ефективності державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

Обґрунтування невідповідності	Пропозиція щодо удосконалення
Проект рішення	
Вимога щодо обов'язкового оприлюднення рішень органів місцевого самоврядування передбачена частинами одинадцятою та дванадцятою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Згідно із вимогами частини дванадцятої статті 59 цього Закону акти органів та посадових осіб місцевого	Пропонуємо пункт 2 проекту рішення викласти у наступній редакції: «Рішення набирає чинності з дня їх офіційного оприлюднення».

Державна регуляторна служба України

№ 148/20-25 від 10.01.2025

Підписав: Краснолуцький Олександр Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000002A543A00E12DDB00

Дійсний: з 06.11.2024 0:00:00 по 05.11.2026 23:59:59

<p>самоврядування, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються у порядку, встановленому Законом про регуляторну політику.</p> <p>Відповідно до статті 12 Закону про регуляторну політику, прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, офіційно оприлюднюються в друкованих медіа відповідних рад, а у разі їх відсутності – у місцевих друкованих медіа, визначених цими органами та посадовими особами, не пізніш як у десятиденний строк після їх прийняття та підписання.</p> <p>Частиною п'ятою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування нормативно-правового характеру набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо органом чи посадовою особою не встановлено пізніший строк введення цих актів у дію.</p>	
<p>Проект Порядку функціонування місць поховань на території Пирятинської міської територіальної громади (далі – проект Порядку)</p>	
<p>Згідно з підрозділом 7 розділу II Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 18.06.2015 № 1000/5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.06.2015 за № 736/27181, додаток до проекту рішення (проект Порядку) повинен мати гриф затвердження.</p>	<p>Пропонуємо зазначити на проекті Порядку гриф затвердження, оформлений відповідно до законодавства.</p>
<p>У цілому до проекту Порядку повідомляємо, що Закон України «Про поховання та похоронну справу» (далі – Закон про поховання) визначає загальні правові засади здійснення в Україні діяльності з поховання померлих, регулює відносини, що виникають після смерті (загибелі) особи, щодо проведення процедури поховання, а також встановлює гарантії належного ставлення до тіла (останків, праху) померлого та збереження місця поховання.</p> <p>У розділі 1 проекту Порядку розробник визначає</p>	<p>Пропонуємо у проекті Порядку визначити виключно порядок функціонування кладовищ, крематорію, колумбарію або інших будівель чи споруд, призначених для організації поховання померлих на території міської територіальної громади, виключити положення, що не стосуються предмету його правового</p>

терміни, що вживаються у проєкті акта, при цьому, дублює визначення термінів, визначені статтями 1 та 2 Закону про поховання. Доцільно у розділі 1 проєкту Порядку виключити їх визначення, а натомість зазначити, що терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про поховання та похоронну справу» та інших законодавчих актах України.

Далі у проєкті Порядку розробником визначаються загальні положення щодо видів поховань, порядок поховання померлих, встановлюються вимоги до розміщення та облаштування місць поховань. Проте види поховань померлих визначені у статті 26 Закону про поховання, а вимоги до розміщення та облаштування місць поховань визначені у Порядку утримання кладовищ та інших місць поховань, затверджених наказом Держжитлокомунгоспу України 19.11.2003 № 193 (далі – Порядок), яким зокрема встановлені, у тому числі, форми свідоцтва про поховання та книги реєстрації поховань та перепоховань померлих громадян, що не узгоджується з вимогами Закону про поховання. Відповідно до вимог цього Закону про поховання центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарств затверджує форму книги реєстрації поховань та перепоховань і зразок свідоцтва про поховання. Дублювання зазначених форм у додатках 2 та 3 до проєкту Порядку немає потреби.

Зауважуємо, що окремі положення розділу 3 проєкту Порядку щодо процедури поховання не відповідають законодавству. Так, у пункті 3.2 розробник передбачає, що поховання померлого покладається **на близьких осіб** та покладає на цю особу ряд визначених цим розділом обов'язків пов'язаних з похованням.

Водночас стаття 11 Закону про поховання передбачає, що поховання померлого покладається на **виконавця волевиявлення померлого**, а якщо у волевиявленні померлого немає вказівки на виконання волевиявлення чи в разі відмови виконавця від виконання волевиявлення померлого поховання померлого

регулювання, а також положення, що не відповідають законодавству.

Окремо, пропонуємо зазначити, що терміни, вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про поховання та похоронну справу» та інших законодавчих актах України та виключити їх визначення.

здійснюється чоловіком (дружиною), батьками (усиновителями), дітьми, сестрою, братом, дідом або бабою, онуком (правнуком), іншою особою, яка зобов'язалася поховати померлого. Крім того, виконавець волевиявлення померлого та особа, яка зобов'язалася поховати померлого і не є його близьким родичом, можуть вимагати відшкодування витрат на поховання. Постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 99 затверджено Порядок надання допомоги на поховання деяких категорій осіб виконавцю волевиявлення померлого або особі, яка зобов'язалася поховати померлого.

Якщо смерть особи є наслідком кримінального правопорушення, згідно із статтею 1201 Цивільного кодексу України особа, яка завдала шкоди смертю потерпілого, зобов'язана відшкодувати особі, яка зробила необхідні витрати на поховання та на спорудження надгробного пам'ятника, ці витрати.

У пункті 3.9 розділу 3 проекту Порядку розробник зазначає, що до рідних похованого належать особи, які визначені наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 № 193 (чоловік, дружина, батько, усиновитель, діти, сестри, брати, дід, бабуся, онуки, правнуки та інші особи). Проте, визначення рідних похованого у наведеному наказі відсутнє.

У пункті 3.12 розділу 3 проекту Порядку розробником вказується, що для поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невідомих трупів надається земельна ділянка під одинарне поховання. Поховання зазначених осіб здійснюється з відома та згоди правоохоронних органів за рахунок коштів бюджету територіальної громади.

Проте наведені положення не відповідають законодавству, оскільки згода на поховання правоохоронними органами не надається. У мирний час діє Порядок взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини,

затверджений спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України та Генеральної прокуратури України від 29.09.2017 № 807/1193/279 (дія якого до завершення воєнного стану зупинена), який не передбачає надання будь-яких згод на поховання. За певних підстав уповноважений працівник Національної поліції України складає висновок щодо ненасильницької смерті людини за місцем проживання. Якщо смерть людини носить ознаки насильницької, то призначається і проводиться судово-медична експертиза в рамках кримінального провадження з підстав та в порядку, визначених Кримінальним процесуальним кодексом України. У такому разі працівники бюро судово-медичної експертизи видають труп з письмового дозволу прокурора, який надається прокурором негайно після проведення судово-медичного розтину трупа та відібрання необхідних зразків для лабораторних досліджень (отже, дозвіл прокурора у даному випадку потрібний не для поховання, а для видачі трупа).

Під час воєнного стану діє Порядок взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини під час воєнного стану на території України, затверджений спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України та Офісу Генерального прокурора від 09.03.2022 № 177/450/46. Згідно з цим Порядком працівники бюро судово-медичної експертизи видають лікарські свідоцтва про смерть близьким родичам або уповноваженій особі за наявності документальних підтверджень відповідних повноважень та здійснюють видачу трупа особі, що має лікарське свідоцтво про смерть, без будь-яких додаткових дозволів.

Отже, усі документи, що встановлюють причину смерті людини (висновок щодо ненасильницької смерті людини за місцем проживання або висновок експерта), зберігаються у закладах охорони здоров'я та правоохоронних органах і є підставою для видачі лікарського свідоцтва про

смерть, яке, у свою чергу, є підставою для видачі свідоцтва про смерть відділом державної реєстрації актів цивільного стану або виконавчим комітетом місцевої ради. Відповідно до Закону про поховання свідоцтво про смерть надає можливість поховання померлого, без будь-якого погодження з правоохоронними органами.

Окремо звертаємо увагу, що у розділі 3, 5 та у додатку 5 до проекту Положення розробник викладає положення щодо надання дозволу на відведення ділянки для подвійного, родинного поховання, дозволу на проведення підготовчих, будівельних робіт та установа намогильної споруди, дозволу на встановлення намогильної споруди (пам'ятника), а також викладає вимоги про надання документів для отримання зазначених дозволів, що не відповідає законодавству. Згідно з частиною першою статті 4 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються, зокрема, необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види. Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності затверджено Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності». Також, цим Законом забороняється вимагати від суб'єктів господарювання отримання документів дозвільного характеру, які не внесені до Переліку.

У розділі 6 проекту Порядку розробник визначає обов'язки КП «Каштан», яке відповідно до розділу 1 проекту Порядку виконує функції ритуальної служби на території Пирятинської міської територіальної громади відповідно до Закону про поховання. Ритуальна служба – це спеціалізоване комунальне підприємство, що створюється органом місцевого самоврядування в порядку, установленому Законом про поховання, і діє на підставі положення про цю службу, яке має бути розроблене на підставі Типового положення про ритуальну службу. Саме у цьому положенні, тобто документі організаційно-

розпорядчого характеру, повинні бути визначені завдання і порядок діяльності підприємства, а також права і обов'язки ритуальної служби, які стосуються організації поховання. Наведені положення у розділі 6 не є предметом правового регулювання проекту Порядку, який відповідно до частини шостої статті 23 Закону про поховання має стосуватися виключно порядку функціонування місць поховань, а не роботи ритуальної служби.

Ураховуючи викладене вище проєкт рішення у цілому потребує приведення у відповідність до вимог законодавства і має враховувати виключно порядок функціонування кладовищ, крематорію, колумбарію або іншої будівлі чи споруди, призначеної для організації поховання померлих на території міської територіальної громади. Водночас проєкт Порядку не повинен дублювати положення діючих нормативно-правових актів або суперечити їм.

Аналіз регуляторного впливу до проєкту рішення (далі – АРВ)

АРВ не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 № 308 (далі – Методика).

У розділі III АРВ не зазначені витрати та вигоди, які понесуть суб'єкти господарювання, громадяни та міська рада, як внаслідок впровадження проєкту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Відсутність необхідних даних не дозволяє виміряти вплив регулювання на суб'єктів господарювання, оцінити витрати, які вони понесуть внаслідок впровадження такого регулювання і, відповідно, не дозволяє оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі та наскільки його застосування є ефективним для її вирішення. При цьому, Тест малого підприємництва (М-Тесті) проведений для 2 суб'єктів малого підприємництва, а у розділі III АРВ визначено 3 суб'єкти малого і мікропідприємництва. Тому, дані що розраховані

Пропонуємо доопрацювати АРВ згідно з вимогами Закону про регуляторну політику та Методики, у тому числі, навести підсумкові дані про вигоди та витрати суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проєкту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей; навести показники результативності дії регуляторного акта та визначити прогнозні їх значення протягом різних періодів після набрання чинності актом.

Звертаємо увагу, що інформація щодо сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, розрахована у М-Тесті до АРВ має узгоджуватись даними наведеними у розділах III, IV та

<p>у М-Тесті, потребують уточнення.</p> <p>У розділі V АРВ не описаний механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації рішення має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами цього акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту рішення та якою прогнозується ситуація після набрання ним чинності.</p> <p>У розділі VIII АРВ розробником не дотримані вимоги пункту 10 Методики, оскільки не визначені прогнозні значення показників результативності регуляторного акта, які встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом. Звертаємо увагу, що відповідно до вимог розділу VIII додатка 1 до Методики необхідно навести значення прогнозних показників результативності дії регуляторного акта у кількісному виразі.</p> <p>Окремо звертаємо увагу, що у АРВ розробник зазначив, що виконавчий комітет Пирятинської міської ради є регуляторним органом. Водночас АРВ підписано начальником відділу житлово-комунального господарства виконкому міської ради, що не відповідає вимогам частини шостої статті 8 Закону про регуляторну політику. АРВ підписує керівник регуляторного органу.</p>	VIII АРВ.
--	-----------

Звертаємо увагу, що на офіційному вебсайті ДРС <http://www.drs.gov.ua> у рубриці «Регуляторна політика» (підрубрика «Роз'яснення») розміщені роз'яснення щодо питань здійснення регуляторної діяльності органами місцевого самоврядування.

**В. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олександр КРАСНОЛУЦЬКИЙ